

■ آرمان‌زدایی از دانشگاه و دانشجو کلیدواژه و دغدغه پراهمیتی بود که رهبر حکیم انقلاب در جمع دانشجویان نسبت به آن هشدار دادند اما نخستین و شاید مهم‌ترین مسأله‌ای که حضرت آیت‌الله خامنه‌ای درباره آرمان‌زدایی و بی‌تفاوتی نسبت به آن هشدار جدی دادند ۳ شیطان بزرگ و ۳ عنصر پلید «فقر، فساد و تبعیض» بود

بسیار قائل است.

در حدیث معروف رسول اکرم صلی‌الله علیه و آله

و در حدیث دیگر آمده است: «فانَّ الفَقْرَ مَنقَصَةٌ

للدِّینِ؛ مَدْحَمَةٌ لِلعَقْلِ، دَاعِيَةٌ لِلعَقَبِ؛ فَمَنْ سَقَطَ نَقْصَانُ

دین و مشوش شدن عقل و جلب کینه می‌شود.»

و در حکمت ۳۷۲ آمده است: «إِذَا بَخِلَ العِنِّي بِمَعْرُوفِهِ

بِإِخْتِصَارِهِ أَجْرَتَهُ بَدُنْيَاهُ؛ هر گاه اغنیای از کمک به دیگران

بخل ورزند، فقر آخرت خود را به دنیای‌شان می‌فروشد.»

از مجموع این کلمات حکیمانه با سایر روایاتی که از

رسول خدا و ائمه هدی علیهم‌السلام به ما رسیده، کاملاً

مشخص می‌شود که اسلام برای مسأله فقر‌زدایی اهمیت

بسیار قائل است.

در حدیث معروف رسول اکرم صلی‌الله علیه و آله

و در حدیث دیگر آمده است: «فانَّ الفَقْرَ مَنقَصَةٌ

للدِّینِ؛ مَدْحَمَةٌ لِلعَقْلِ، دَاعِيَةٌ لِلعَقَبِ؛ فَمَنْ سَقَطَ نَقْصَانُ

دین و مشوش شدن عقل و جلب کینه می‌شود.»

و در حکمت ۳۷۲ آمده است: «إِذَا بَخِلَ العِنِّي بِمَعْرُوفِهِ

بِإِخْتِصَارِهِ أَجْرَتَهُ بَدُنْيَاهُ؛ هر گاه اغنیای از کمک به دیگران

بخل ورزند، فقر آخرت خود را به دنیای‌شان می‌فروشد.»

از مجموع این کلمات حکیمانه با سایر روایاتی که از

رسول خدا و ائمه هدی علیهم‌السلام به ما رسیده، کاملاً

مشخص می‌شود که اسلام برای مسأله فقر‌زدایی اهمیت

بسیار قائل است.

در حدیث معروف رسول اکرم صلی‌الله علیه و آله

و در حدیث دیگر آمده است: «فانَّ الفَقْرَ مَنقَصَةٌ

للدِّینِ؛ مَدْحَمَةٌ لِلعَقْلِ، دَاعِيَةٌ لِلعَقَبِ؛ فَمَنْ سَقَطَ نَقْصَانُ

دین و مشوش شدن عقل و جلب کینه می‌شود.»

و در حکمت ۳۷۲ آمده است: «إِذَا بَخِلَ العِنِّي بِمَعْرُوفِهِ

بِإِخْتِصَارِهِ أَجْرَتَهُ بَدُنْيَاهُ؛ هر گاه اغنیای از کمک به دیگران

بخل ورزند، فقر آخرت خود را به دنیای‌شان می‌فروشد.»

از مجموع این کلمات حکیمانه با سایر روایاتی که از

رسول خدا و ائمه هدی علیهم‌السلام به ما رسیده، کاملاً

مشخص می‌شود که اسلام برای مسأله فقر‌زدایی اهمیت

بسیار قائل است.

در حدیث معروف رسول اکرم صلی‌الله علیه و آله

و در حدیث دیگر آمده است: «فانَّ الفَقْرَ مَنقَصَةٌ

للدِّینِ؛ مَدْحَمَةٌ لِلعَقْلِ، دَاعِيَةٌ لِلعَقَبِ؛ فَمَنْ سَقَطَ نَقْصَانُ

دین و مشوش شدن عقل و جلب کینه می‌شود.»

و در حکمت ۳۷۲ آمده است: «إِذَا بَخِلَ العِنِّي بِمَعْرُوفِهِ

بِإِخْتِصَارِهِ أَجْرَتَهُ بَدُنْيَاهُ؛ هر گاه اغنیای از کمک به دیگران

بخل ورزند، فقر آخرت خود را به دنیای‌شان می‌فروشد.»

از مجموع این کلمات حکیمانه با سایر روایاتی که از

رسول خدا و ائمه هدی علیهم‌السلام به ما رسیده، کاملاً

مشخص می‌شود که اسلام برای مسأله فقر‌زدایی اهمیت

بسیار قائل است.

در حدیث معروف رسول اکرم صلی‌الله علیه و آله

و در حدیث دیگر آمده است: «فانَّ الفَقْرَ مَنقَصَةٌ

للدِّینِ؛ مَدْحَمَةٌ لِلعَقْلِ، دَاعِيَةٌ لِلعَقَبِ؛ فَمَنْ سَقَطَ نَقْصَانُ

دین و مشوش شدن عقل و جلب کینه می‌شود.»

و در حکمت ۳۷۲ آمده است: «إِذَا بَخِلَ العِنِّي بِمَعْرُوفِهِ

بِإِخْتِصَارِهِ أَجْرَتَهُ بَدُنْيَاهُ؛ هر گاه اغنیای از کمک به دیگران

بخل ورزند، فقر آخرت خود را به دنیای‌شان می‌فروشد.»

از مجموع این کلمات حکیمانه با سایر روایاتی که از

رسول خدا و ائمه هدی علیهم‌السلام به ما رسیده، کاملاً

مشخص می‌شود که اسلام برای مسأله فقر‌زدایی اهمیت

بسیار قائل است.

در حدیث معروف رسول اکرم صلی‌الله علیه و آله

و در حدیث دیگر آمده است: «فانَّ الفَقْرَ مَنقَصَةٌ

للدِّینِ؛ مَدْحَمَةٌ لِلعَقْلِ، دَاعِيَةٌ لِلعَقَبِ؛ فَمَنْ سَقَطَ نَقْصَانُ

دین و مشوش شدن عقل و جلب کینه می‌شود.»

و در حکمت ۳۷۲ آمده است: «إِذَا بَخِلَ العِنِّي بِمَعْرُوفِهِ

بِإِخْتِصَارِهِ أَجْرَتَهُ بَدُنْيَاهُ؛ هر گاه اغنیای از کمک به دیگران

بخل ورزند، فقر آخرت خود را به دنیای‌شان می‌فروشد.»

از مجموع این کلمات حکیمانه با سایر روایاتی که از

رسول خدا و ائمه هدی علیهم‌السلام به ما رسیده، کاملاً

مشخص می‌شود که اسلام برای مسأله فقر‌زدایی اهمیت

بسیار قائل است.

در حدیث معروف رسول اکرم صلی‌الله علیه و آله

و در حدیث دیگر آمده است: «فانَّ الفَقْرَ مَنقَصَةٌ

للدِّینِ؛ مَدْحَمَةٌ لِلعَقْلِ، دَاعِيَةٌ لِلعَقَبِ؛ فَمَنْ سَقَطَ نَقْصَانُ

دین و مشوش شدن عقل و جلب کینه می‌شود.»

و در حکمت ۳۷۲ آمده است: «إِذَا بَخِلَ العِنِّي بِمَعْرُوفِهِ

بِإِخْتِصَارِهِ أَجْرَتَهُ بَدُنْيَاهُ؛ هر گاه اغنیای از کمک به دیگران

بخل ورزند، فقر آخرت خود را به دنیای‌شان می‌فروشد.»

از مجموع این کلمات حکیمانه با سایر روایاتی که از

رسول خدا و ائمه هدی علیهم‌السلام به ما رسیده، کاملاً

مشخص می‌شود که اسلام برای مسأله فقر‌زدایی اهمیت

بسیار قائل است.

در حدیث معروف رسول اکرم صلی‌الله علیه و آله

و در حدیث دیگر آمده است: «فانَّ الفَقْرَ مَنقَصَةٌ

للدِّینِ؛ مَدْحَمَةٌ لِلعَقْلِ، دَاعِيَةٌ لِلعَقَبِ؛ فَمَنْ سَقَطَ نَقْصَانُ

دین و مشوش شدن عقل و جلب کینه می‌شود.»

و در حکمت ۳۷۲ آمده است: «إِذَا بَخِلَ العِنِّي بِمَعْرُوفِهِ

بِإِخْتِصَارِهِ أَجْرَتَهُ بَدُنْيَاهُ؛ هر گاه اغنیای از کمک به دیگران

بخل ورزند، فقر آخرت خود را به دنیای‌شان می‌فروشد.»

از مجموع این کلمات حکیمانه با سایر روایاتی که از

رسول خدا و ائمه هدی علیهم‌السلام به ما رسیده، کاملاً

مشخص می‌شود که اسلام برای مسأله فقر‌زدایی اهمیت

بسیار قائل است.

در حدیث معروف رسول اکرم صلی‌الله علیه و آله

و در حدیث دیگر آمده است: «فانَّ الفَقْرَ مَنقَصَةٌ

للدِّینِ؛ مَدْحَمَةٌ لِلعَقْلِ، دَاعِيَةٌ لِلعَقَبِ؛ فَمَنْ سَقَطَ نَقْصَانُ

دین و مشوش شدن عقل و جلب کینه می‌شود.»

تأملی بر مهم‌ترین عناصر مطرح‌شده از سوی رهبر انقلاب در دیدار رضانی

دانشجویان: از اخلاق مطالبه‌گری تا هشدار نسبت به آرمان‌زدایی

خطر بی‌آرمانی!

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای: آرمان‌زدایی یعنی بی‌تفاوت کردن افراد

نسبت به فقر، فساد و تبعیض؛ نسبت به این ۳ شیطان بزرگ

از سوی به حکومت اسلامی نیز توصیه می‌کند مسأله

فقر‌زدایی را در رأس کارهای خود قرار دهد و با استفاده

از زکات و خمس و انقال و مال‌الخراج و مبارزه با احتکار

و تعیین قیمت در صورت لزوم و دعوت به ساده زیستن،

با فقر مبارزه کند.

امروز نیز اگر جوامع اسلامی بخواهند عزت و احترام

و سربلندی و استقلال خویش را باز یابند، باید از طریق

همکاری با یکدیگر با استفاده از تمام منابعی که خدا

به صورت فراوان در اختیار آنان گذاشته است، با فقر

مبارزه کنند.

توضیح این نکته در اینجا ضروری است: همان‌گونه

که در روایات بالا و امثال آن فقر مذمت شده و حتی

فقر مایه روسیاهی در ۲ جهان شمرده شده است: «الفَقْرُ

سَوَادُ الوَجْهِ فِي الدَّارِینِ»، در پاره‌ای روایات نیز از فقر مدح

بلیغی شده؛ از جمله پیامبر صلی‌الله علیه و آله فرمودند:

«الفَقْرُ فُخْرِي وَبِهِ الْفَتْحُ» و حتی قرآن مجید همه افراد

را مخاطب قرار داده، می‌گوید: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ

إِلَى اللَّهِ؛ ای مردم شما همگی نیازمند خداید.»

ولی جواب آن روشن است، زیرا آنچه مایه افتخار انسان

است، فقر الی‌الله است، نه فقر در برابر انسان‌ها و به بیان

دیگر، فقر و افتخار این است که انسان خداوند را منبع

تسام خیرات بداند و خود را در همه چیزها نیازمند او

بشمارد و با امکاناتی که خدا به او داده است، از مواهب

الهی بهره گیرد.

این احتمال نیز هست که منظور از فقر همان زندگی

ساده و زاهدانه است که بعضی آن را فقر می‌پندارند ولی

انبیاء و اولیای به چنین زندگی‌ای افتخار می‌کردند، همان‌گونه

که در روایات بالا و امثال آن فقر مذمت شده و حتی

فقر مایه روسیاهی در ۲ جهان شمرده شده است: «الفَقْرُ

سَوَادُ الوَجْهِ فِي الدَّارِینِ»، در پاره‌ای روایات نیز از فقر مدح

بلیغی شده؛ از جمله پیامبر صلی‌الله علیه و آله فرمودند:

«الفَقْرُ فُخْرِي وَبِهِ الْفَتْحُ» و حتی قرآن مجید همه افراد

را مخاطب قرار داده، می‌گوید: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ

إِلَى اللَّهِ؛ ای مردم شما همگی نیازمند خداید.»

ولی جواب آن روشن است، زیرا آنچه مایه افتخار انسان

است، فقر الی‌الله است، نه فقر در برابر انسان‌ها و به بیان

دیگر، فقر و افتخار این است که انسان خداوند را منبع

تسام خیرات بداند و خود را در همه چیزها نیازمند او

بشمارد و با امکاناتی که خدا به او داده است، از مواهب

الهی بهره گیرد.

این احتمال نیز هست که منظور از فقر همان زندگی

ساده و زاهدانه است که بعضی آن را فقر می‌پندارند ولی

انبیاء و اولیای به چنین زندگی‌ای افتخار می‌کردند، همان‌گونه

که در روایات بالا و امثال آن فقر مذمت شده و حتی

فقر مایه روسیاهی در ۲ جهان شمرده شده است: «الفَقْرُ

سَوَادُ الوَجْهِ فِي الدَّارِینِ»، در پاره‌ای روایات نیز از فقر مدح

بلیغی شده؛ از جمله پیامبر صلی‌الله علیه و آله فرمودند:

«الفَقْرُ فُخْرِي وَبِهِ الْفَتْحُ» و حتی قرآن مجید همه افراد

را مخاطب قرار داده، می‌گوید: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ

إِلَى اللَّهِ؛ ای مردم شما همگی نیازمند خداید.»

ولی جواب آن روشن است، زیرا آنچه مایه افتخار انسان

است، فقر الی‌الله است، نه فقر در برابر انسان‌ها و به بیان

دیگر، فقر و افتخار این است که انسان خداوند را منبع

تسام خیرات بداند و خود را در همه چیزها نیازمند او

بشمارد و با امکاناتی که خدا به او داده است، از مواهب

الهی بهره گیرد.

این احتمال نیز هست که منظور از فقر همان زندگی

ساده و زاهدانه است که بعضی آن را فقر می‌پندارند ولی

انبیاء و اولیای به چنین زندگی‌ای افتخار می‌کردند، همان‌گونه

که در روایات بالا و امثال آن فقر مذمت شده و حتی

فقر مایه روسیاهی در ۲ جهان شمرده شده است: «الفَقْرُ

سَوَادُ الوَجْهِ فِي الدَّارِینِ»، در پاره‌ای روایات نیز از فقر مدح

بلیغی شده؛ از جمله پیامبر صلی‌الله علیه و آله فرمودند:

«الفَقْرُ فُخْرِي وَبِهِ الْفَتْحُ» و حتی قرآن مجید همه افراد

را مخاطب قرار داده، می‌گوید: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ

إِلَى اللَّهِ؛ ای مردم شما همگی نیازمند خداید.»

ولی جواب آن روشن است، زیرا آنچه مایه افتخار انسان

است، فقر الی‌الله است، نه فقر در برابر انسان‌ها و به بیان

دیگر، فقر و افتخار این است که انسان خداوند را منبع

تسام خیرات بداند و خود را در همه چیزها نیازمند او

بشمارد و با امکاناتی که خدا به او داده است، از مواهب

الهی بهره گیرد.

این احتمال نیز هست که منظور از فقر همان زندگی

ساده و زاهدانه است که بعضی آن را فقر می‌پندارند ولی

انبیاء و اولیای به چنین زندگی‌ای افتخار می‌کردند، همان‌گونه

که در روایات بالا و امثال آن فقر مذمت شده و حتی

فقر مایه روسیاهی در ۲ جهان شمرده شده است: «الفَقْرُ

سَوَادُ الوَجْهِ فِي الدَّارِینِ»، در پاره‌ای روایات نیز از فقر مدح

بلیغی شده؛ از جمله پیامبر صلی‌الله علیه و آله فرمودند:

شنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۱

وطن‌امروز | شماره ۳۴۷۷

اندیشه

اخلاق مطالبه‌گری و مواجهه با آن

برمدار تقوا

حجت‌الاسلام سیدجلال رضوی همدانی: مطالبه‌گری، ظهور و

جوشش غیرت دینی و یکی از شکل‌های

جهاد تبیین است. مطالبه‌گری با روح

دانشجو گره خورده که بنا ارائه نقد‌ها و

پیشنهادات می‌تواند یک فرصت و غنیمتی

برای مدیران و مسؤولان باشد تا برای رفع

نواقص و پیشرفت امور از آن بهره بگیرند.

از آنجایی که خود این فعل، نشأت گرفته از دغدغه‌های دینی و

انسانی است، لازم است مبتنی بر موازین دینی و انسانی باشد و

موازین شرعی، شاغول مطالبه‌گری است. هر دانشجویی در تراز

انقلاب اسلامی هنگامی که قدم در گود مطالبه‌گری می‌گذارد،

باید به ظرایف، چرایی‌ها و چگونگی‌های این امر خطیر دقت کند.

گاهی اگر به این ظرایف دقت نشود، مطالبه‌گری که خودش

عملی صالح است، می‌تواند به یک تهمت، به یک گناه کبیره

و به یک تفرقه‌افکنی در صفوف مسلمین بینجامد. امت واحده

قرآنی و صفوف در هم پیوسته مجاهدان، اقتدر از جایگاه و ارزش

بالایی برخوردار است که هرگونه اقدامی که منجر به فروپاشی

این صفوف شود، مورد مواخذه الهی قرار می‌گیرد. به همین دلیل

است که در مطالبه‌گری باید همه این زوایا را با هم دید تا گفتن

یک حرف، منجر به کاستن قدرت جبهه حق نشود. البته این

موضوع را هم نباید از نظر دور داشت که مدیران و مسؤولان نیز

موظفند گوش شنوایی به مطالبه‌گری‌ها داشته باشند و با آغوش

باز، نقد‌ها و پیشنهادات دانشجویان و مطالبه‌گرها را بشنوند.

همان‌طور که اخلاق مطالبه‌گری باید از سوی دانشجویان و فعالان

این عرصه رعایت شود، اخلاق مواجهه با مطالبه‌گری هم باید از

سوی مدیران و مسؤولان رعایت شود. مسؤولان نباید خود را از

نقد بی‌نیاز ببینند و نباید با بهانه‌های واهی از شنیدن نقد جوانان

و دانشجویان شانه خالی کنند. همان‌طور که رهبر معظم انقلاب

تاکید کردند، بسیاری از شهبات در ارتباط دوسویه مسؤولان و

دانشجویان خود به خود حل می‌شود. مسؤولان باید خودشان را

به پدنه‌های اجتماعی نزدیک کنند و حرف‌ها را از نزدیک بشنوند.

این از لوازم عقلانی مدیریت است. ما که همگی تلاش می‌کنیم در

جهت مکتب حاج‌قاسم قدم برداریم، باید این نکته را اویزه گوش

بود و این امتزاج ولایت‌مداری با عقلانیت مدیریتی، شاخص مکتب

حاج‌قاسم است. مسؤولان هم باید همه لوازم عقلانیت مدیریتی را

به کار گیرند تا بتوانند سرباز خوبی برای ولایت باشند. نقدپذیری

و پاسخگویی در برابر انتقادها هم از لوازم عقلانیت مدیریت و یک

مدیریت جهادی است که باید از سوی مسؤولان مورد توجه ویژه